

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Богріновцева Людмила Миколаївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/bogrinovtseva-lyudmila-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	LBohrinovtseva@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин					За видами занять:		
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.- консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю	
	Денна форма навчання								
	4	120	20	22			78	Залік	
	Заочна форма								
	4	120	2	4			114	Залік	

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Страхування» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в отриманні глибоких знань з питань теорії і практики страхового захисту життя, майна і відповідальності, а також формуванні вмінь самостійно приймати обґрунтовані рішення та пропозиції щодо удосконалення фінансової діяльності страховика. Завдання вивчення навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі страхування; висвітлення організації і шляхів розвитку страхового ринку та державного регулювання страхової діяльності; розгляд основних умов особистого, майнового страхування, страхування відповідальності, перестрахування з позицій вітчизняного та зарубіжного досвіду; вивчення особливостей і шляхів удосконалення фінансової діяльності страховиків. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
------------------------	--

Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - основні поняття, принципи та функції страхування; - законодавчу та нормативну базу страхування в Україні; - класифікацію страхування за класами та об'єктами; - сутність та ознаки страхового ризику, методи його оцінки; - види, структуру та особливості функціонування страхового ринку; - організаційну будову та особливості діяльності страхових компаній; - особливості управління страховими ризиками; - методи актуарних розрахунків і формування страхових тарифів; - особливості застосування сучасних цифрових технологій у страхуванні; - тенденції розвитку страхового ринку України в контексті європейської інтеграції.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: - застосовувати страхову термінологію у професійній діяльності; - визначати об'єкти та суб'єкти страхування відповідно до чинного законодавства. - розрізняти класи страхування та визначати їхні особливості; - ідентифікувати, класифікувати та оцінювати страхові ризики; - здійснювати розрахунки страхових тарифів з урахуванням специфіки страхових послуг; - розраховувати розміри страхового відшкодування; - аналізувати фінансовий стан і ефективність діяльності страховика; - формувати пропозиції щодо підвищення надійності та платоспроможності страхових компаній; - використовувати нормативно-правові акти у сфері страхування для вирішення практичних завдань; - визначати функції суб'єктів страхового ринку та їх роль в економіці; - проводити порівняльний аналіз національної та зарубіжної практики страхування; - пропонувати оптимальні форми страхового захисту для різних категорій страхувальників; - застосовувати сучасні інформаційні та цифрові технології у сфері страхування.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теорія та класифікація страхування. Економічна суть страхування Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування Тема 2. Класифікація страхування Тема 3. Страхові ризики і їх оцінка Тема 4. Страховий ринок Тема 5. Страхова організація як частина економічної системи Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

	Змістовий модуль 2. Галузі страхування та їх економічне призначення. Основи фінансової діяльності страховика Тема 7. Особисте страхування Тема 8. Страхування майна Тема 9. Страхування відповідальності Тема 10. Перестраховування і співстраховування Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика Тема 12. Фінансова надійність страховика
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); - контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) (всього 54 бали за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Страхування». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей.

Орієнтовний перелік тем для підготовки тез доповідей (тема може коригуватися, за погодженням з викладачем):

1. Актуальні проблеми розрахунку страхових тарифів у нестабільному середовищі.

2. Аналітика врегулювання страхових випадків у майновому страхуванні.
 3. Блокчейн у страхуванні: перспективи прозорості та довіри.
 4. Використання міжнародних стандартів Solvency II у вітчизняній практиці страхування.
 5. Використання персоналізованих страхових програм у сфері охорони здоров'я.
 6. Вплив воєнного стану на платоспроможність страховиків і довіру споживачів.
 7. Вплив фінансової децентралізації на функціонування страхового ринку.
 8. Вплив цифрової трансформації на ринок страхових послуг.
 9. Економічна роль перестрахування в управлінні великими ризиками.
 10. Економічна сутність, функції та принципи страхування.
 11. Ефективність страхування нерухомого майна у сфері малого бізнесу.
 12. Інновації в управлінні ризиками через страхування відповідальності.
 13. Конкурентне середовище на ринку страхування: проблеми та шляхи розвитку.
 14. Майнове страхування юридичних осіб: економічна доцільність і ризики.
 15. Медичне страхування в системі охорони здоров'я.
 16. Методичні підходи до оцінки страхових ризиків.
 17. Моделі розвитку страхового ринку в країнах Центрально-Східної Європи.
 18. Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспорту: сучасні підходи.
 19. Організація актуарних розрахунків при страхуванні життя.
 20. Особливості страхування аграрної продукції в Україні.
 21. Особливості формування страхового фонду в сучасних умовах.
 22. Оцінка ефективності державного регулювання особистого страхування.
 23. Перспективи розвитку накопичувального страхування життя в Україні.
 24. Перспективи розвитку страхування відповідальності за екологічні ризики.
 25. Перспективи розвитку страхування фінансових і підприємницьких ризиків.
 26. Проблеми поширення страхування життя в умовах воєнного часу.
 27. Психологія страхового вибору споживача в умовах кризових ситуацій.
 28. Роль НБУ у забезпеченні платоспроможності страхових компаній.
 29. Роль особистого страхування в забезпеченні добробуту населення.
 30. Співвідношення понять «ризик», «небезпека» та «страховий випадок» у страховій діяльності.
 31. Стан та динаміка розвитку страхового ринку України.
 32. Страхові посередники як елемент інфраструктури ринку страхових послуг.
 33. Страхування відповідальності при будівництві та експлуатації об'єктів підвищеної небезпеки.
 34. Страхування кібервідповідальності: нові виклики в цифровому середовищі.
 35. Страхування професійної відповідальності: зарубіжна практика.
 36. Страхування транспортних засобів: вітчизняний та зарубіжний досвід.
 37. Страхування як інструмент соціально-економічного захисту в умовах ризику.
 38. Сучасні концепції класифікації страхових послуг.
 39. Телематичне автострахування: ефективність, ризики, технології.
 40. InsurTech як драйвер розвитку страхування.
- Творче завдання з дисципліни оцінюється в 6 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 8/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	8 (60×0,13) / 35 (60×0,58)
Всього	8 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (80×0,375)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при

			вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Актуарій: функції та кваліфікаційні вимоги.
2. Актуарні розрахунки в страхуванні.
3. Взаємозв'язок між страхуванням і банківським сектором.
4. Види страхових відносин.
5. Види страхових компаній за організаційно-правовою формою.
6. Види страхових ризиків.
7. Види франшизи в страхуванні.
8. Визначення платоспроможності страхової компанії.
9. Вимоги до страховиків та їх ліцензування.
10. Відмінності між співстрахуванням і перестрахуванням.
11. Відповідальність страхових компаній за порушення умов договору.
12. Вплив війни на структуру страхового попиту в Україні.
13. Галузі, підгалузі та види страхування.
14. Джерела доходів та витрат страхових компаній.
15. Економічна сутність страхового ризику.
16. Закон України «Про страхування»: основні положення.
17. Інновації на ринку страхових послуг: InsurTech.

18. Кіберстрахування: захист від цифрових ризиків.
19. Класифікація страхування за об'єктами.
20. Майнове страхування фізичних осіб.
21. Майнове страхування юридичних осіб.
22. Медичне страхування.
23. Методи оцінювання страхового ризику.
24. Методи оцінювання фінансової стійкості страховика.
25. Механізми захисту прав споживачів страхових послуг.
26. Міжнародна практика розподілу страхових ризиків.
27. Міжнародний ринок перестрахування.
28. Міжнародні стандарти регулювання страхової діяльності (Solvency II).
29. Міжнародні страхові організації (IAIS, BIPAR, Geneva Association).
30. Обов'язкове страхування відповідальності автовласників (ОСЦПВ).
31. Ознаки страхового випадку.
32. Організація страхових виплат і регулювання збитків.
33. Основні показники діяльності страхових компаній.
34. Основні учасники страхового ринку.
35. Особливості відшкодування в страхуванні.
36. Особливості перестрахування у високоризикових галузях.
37. Оцінювач збитків: роль у страховому процесі.
38. Пенсійне страхування: система та перспективи розвитку.
39. Поняття страхового випадку та умови його визнання.
40. Поняття страхового договору та його зміст.
41. Поняття страхового захисту.
42. Поняття страхового інтересу.
43. Поняття страхової премії, страхового тарифу та їх розрахунок.
44. Поняття страхування як економічної категорії.
45. Поняття та необхідність перестрахування.
46. Принцип контрибуції у страхуванні.
47. Принцип суброгації у страхуванні.
48. Принципи страхування: обов'язковість, взаємність, еквівалентність.
49. Пропорційне та непропорційне перестрахування.
50. Професійні страхові посередники: страхові агенти, брокери.
51. Резерви страховика: види, порядок формування.
52. Ризикове страхування життя.
53. Роль Національного банку України у регулюванні страхового ринку.
54. Роль страхування у відновленні економіки в післявоєнний період.
55. Роль страхування у формуванні інвестиційного потенціалу економіки.
56. Співстрахування: організаційні аспекти.
57. Страхова послуга: структура, вартість, споживча цінність.
58. Страхова сума та її визначення.
59. Страховий продукт: сутність і складові.
60. Страхування будівель, обладнання, техніки.
61. Страхування вантажів і транспорту.
62. Страхування від вогневих та стихійних ризиків.
63. Страхування від нещасних випадків.
64. Страхування врожаю та аграрної продукції.
65. Страхування життя: класи, їх характеристика.

66. Страхування здоров'я: особливості продуктів.
67. Страхування на дожиття та змішане страхування.
68. Страхування фінансових ризиків.
69. Страхування цивільної відповідальності.
70. Структура страхового ринку України.
71. Структура страхового тарифу: нетто-ставка і навантаження.
72. Телематика та її застосування в автострахуванні.
73. Тенденції інтеграції українського страхового ринку до європейського простору.
74. Фінансова надійність страховика.
75. Форми перестрахування: факультативна та облігаторна.
76. Формування страхового фонду.
77. Функції страхування та їх роль у соціально-економічному розвитку.
78. Цифровізація страхування: переваги та ризики.
79. Штучний інтелект у страхуванні.
80. InsurTech: сучасні інновації на страховому ринку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 319 с.
2. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
3. Олійник О.В., Нагаєва Г.О. Страхування: навч. посіб. Харків: Стильна типографія, 2020. 256 с.
4. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclid=76cc49d6b5ac11ec81de9b33d00654e1#top>
5. Таблиці народжуваності, смертності та середньої очікуваної тривалості життя 2020 : статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики України, 2021. 68с.
6. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
7. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

Допоміжна:

1. Богріновцева Л. М. Особливості та перспективи цифровізації страхової діяльності. *Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій*: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 549-579. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/a01d46e8-0269-4b3b-a931-c8913a4e9c6a>
2. Богріновцева Л. М. Перспективи розвитку співпраці банків та страхових компаній на фінансовому ринку України. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С.35-41
3. Богріновцева Л. М., Блохіна М. М. Сучасні тенденції розвитку страхового ринку України. *Молодіжний податковий конгрес*: зб. тез 20 трав. 2020 р. Ірпінь :Вид-во Університету ДФС України, 2020. С. 1018-1021.
4. Богріновцева Л. М., Бобровник В. М. Сучасний стан та тенденції страхового ринку України. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь:

Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 84-86.

5. Богріновцева Л. М., Венгуренко Т. Г. Особливості адміністрування податків у страхових компаніях. *Модернізація податкової та митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України*: монографія / К. О. Ващенко, П. В. Пашко, С. В. Онишко та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. П. В. Пашка, д.е.н., проф. С. В. Онишко. Ірпінь :Університет ДФС України, 2020. С. 366–378

6. Богріновцева Л. М., Венгуренко Т. Г. Реалізація податкового потенціалу страхових компаній в Україні. *Податковий потенціал фінансових та нефінансових корпорацій України*: монографія / С.В. Онишко, Ю.М. Коваленко, І.І. Чуницька та ін.; за наук. ред. д.е.н., професора С.В. Онишко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 195-201

7. Богріновцева Л. М., Городнича К. В. Перспективи запровадження обов'язкового медичного страхування в Україні. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 87-88.

8. Богріновцева Л. М., Дудник Л. Р. Ризики у страховій діяльності та шляхи їх мінімізації. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 березня 2020 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 329-331

9. Богріновцева Л. М., Заяць Д. Г. Діяльність страхових компаній в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 89-91.

10. Богріновцева Л. М., Іванов І. Ю. Переваги інтернет-страхування в Україні. *Молодіжний податковий конгрес*: зб. тез 20 трав. 2020 р. Ірпінь :Вид-во Університету ДФС України, 2020. С. 1058-1059.

11. Богріновцева Л. М., Ісаєва С. Д. Технологічні та цифрові інновації у сфері страхування. *Страховий ринок України у світлі євроінтеграції: новітні виклики та тренди*: збірник матеріалів VI Міжн. наук.-практ. конф., 23 березня 2023 р. Київ: КНЕУ, 2023. С. 137-140. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/40484>

12. Богріновцева Л. М., Ключка О. В., Заїчко І. В. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3608>

13. Богріновцева Л. М., Приходько Є. С. Розвиток майнового страхування в Україні. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 березня 2020 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 332-334

14. Богріновцева Л. М., Філюк А. В. Особливості державного регулювання страхової діяльності в Україні. *Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 10 листопада 2023 р.). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 51-53. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/iimizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-2023.pdf#page=52>

15. Богріновцева Л. М., Фісюк Е. В. Особливості розвитку особистого страхування в Україні. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 92-94.

16. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Фінансова безпека страхового ринку: теоретичний аспект. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 216-226. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/91/104>
17. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Шляхи протидії страховому шахрайству в сучасних умовах розвитку. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. №1(13). С.107-117. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/255>
18. Ключка О., Богріновцева Л. Розвиток страхування в Україні в умовах ризиків пандемії та війни. *Економіка та суспільство*. 2024. №70. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-15>
19. Онишко С.В., Богріновцева Л.М. Особливості розвитку страхового ринку України в умовах регуляторних змін. *Ukraine, Bulgaria, EU: economic, financial, technical and social development trends: materials VIII International Scientific and Practical Conference (Burgas, Bulgaria, July 1-2, 2024)*. Burgas: Avangard Prima, 2024. С. 91-93. URL: <https://omp.dpu.edu.ua/catalog/view/570/832/5735>
20. Онишко С.В., Богріновцева Л.М., Ключка О. В. Трансформація страхового ринку України в умовах сьогодення. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. №9. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9147>
21. Організаційно-правове забезпечення страхової діяльності в Україні: навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Є. О. Харитонов, О. І. Сафончик, О. С. Адамова та ін. Одеса : Фенікс, 2020. 121 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12593>
22. Плиса В. Й. Страхування: підруч. / 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с
23. Прасолова С. П., Карцева В.В. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг. Київ:, «SBA-Print», 2020. 568 с.
24. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М. Особливості діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 71. С. 251-258. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/46.pdf
25. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Аналіз впливу сучасних технологій на розвиток страхового бізнесу в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №7. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14603795>
26. Kovalenko Yu., Tkachenko N., Kvasnytska R., Bohrinovtseva L., Hrubliak O. Assessment of the Solvency of Insurance Companies on the Basis of Comprehensive Risk Accounting. *37th IBIMA Conference: 30-31 May 2021, Cordoba, Spain*. URL: <https://ibima.org/accepted-paper/assessment-of-the-solvency-of-insurance-companies-on-the-basis-of-comprehensive-risk-accounting/>
27. Kuzior A., Zakharkina L., Kubaščíkova Z., Chentsov V., Lyeonov S. Insurance market transparency research trends: bibliometric analysis. *Insurance Markets and Companies: Analyses and Actuarial Computations*. 2023. Vol. 14. №1. Pp. 136-152. URL: https://www.researchgate.net/publication/376877436_Insurance_market_transparency_research_trends_Bibliometric_analysis
28. Skaf Y., Eid C., Thrassou A., ElNemar S., Rebeiz K. S. Technology and service quality: achieving insurance industry customer satisfaction and loyalty under crisis conditions. *EuroMed Journal of Business*. 2024. URL: https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/emjb-01-2024-0027/full/html?utm_source=chatgpt.com
29. Sukmawan R., Zulganef Z. The influence of insurance service reputation, customer relationship management, and price attractiveness on insurance service customer experience: a literature review. *International Journal of Business Economics and Social Development*. 2023. Vol. 4. №1. Pp. 32-37. URL: https://www.researchgate.net/publication/368232779_The_Influence_Of_Insurance_Service_Re

putation Customer Relationship Management And Price Attractiveness On Insurance Service Customer Customer Experience A Literature Review

30. Tkachenko N., Kovalenko Y., Bohrinovtseva L. New Methods in Assessing the Risks and Solvency of Insurance Companies. *Journal of Eastern Europe Research in Business and Economics*. 2022. Vol. 2022 (2022). URL: <https://ibimapublishing.com/articles/JEERBE/2022/765785/765785.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Інтернет-журналу Forinsurer. URL: <http://forinsurer.com/>
3. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <https://uainsur.com/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua>
5. Офіційний сайт Моторного (транспортного) страхового бюро України. URL: <https://mtsbu.ua/>
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Федерації страхових посередників України. URL: <http://fspu.com.ua/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №14 від 10 червня 2025р.